

Z MLADIMI MOČMI, VZTRAJNO NAPREJ

VINKO RODE

(Govor na 39. obletnici Slovenske Pristave)

Deloma je kronika pristavske družine zapisana v Zborniku ZS. Tam berem, „da je bil poslovnem letu (50-51) najbolj važen nakup pristave v Moronu (oz. Castelarju)“. Tako je poročal na občnem zboru okt. 51, gospodar ZS Janez Kralj. Pristava je zapisano z malo začetnico: seveda, bila je res le prispevek sredipča. A tako se je začelo. Na občnem zboru okt. 1966 pa izvemo naslednje: „kar zadeva pristavo, je stvar dokončno rešena. Toda to se je zgodilo tako, da se je po nasvetu ZS ustanovilo krajevno društvo, kateremu je ZS predala svoje delnice, (90% vseh) ...“

Od leta 67 dalje se smatra Pristava (z veliko) samostojno krajevno društvo in je eden od trdnih Domov z močno slovensko polito, s prosvetno, versko in športno dejavnostjo.

Pa kot vse kaže, se te dejavnosti lepo prenapajajo na nove rodove, kar pomeni: uspešno in skladno z novimi izzivi, ki jih prinaša čas: nove okolice posebno v Sloveniji, nam naklonjene. Da pristavski oder gostuje v matici, to bi bilo nekaj čisto nemogočega pred 20 leti. Kulturna izmenjava s Slovenijo pa poživlja naš slovenstvo, nas spodbuja in v neki meri tudi poplača naša narodnostna prizadevanja. Pa upamo, da bogati tudi matično Slovenijo, saj naš zglede zvestobe izročilom ne morejo ostati brez odmeva.

Tako: z mladimi močmi, vztrajno naprej!

Res ste srečni, da morete sploh to trditi. Kajti dejstvo je, da se Pristava redno obnavlja z mladimi močmi in na vseh področjih. V tem pogledu, ob novi obletnici, ob vašem žegnanju, čestitke in priznanje vse slovenske srenje. A geslo meri tudi v prihodnost: vztrajno naprej! S tem se navezujete in kot vodilni in, da bo delo na vseh poljih teklo naprej. Da je volje dovolj za nadaljevanje. Vse je že utečeno in tudi pravilno uravnano, zato je pač treba po isti poti naprej. Pogoji so dani: imate dobro zaledje, imate streho, potrebne izkušnje, imeli ste dobro „performanco“ vseskozi. Glejte vse to se steka v spoznanje, da je Pristava lahko ponosna na svoje dosežke in da zato zaslužno proslavlja svoje obletnice.

Živimo pa, kot slovenska skupnost v diaspori, v prav posebnih okoliščinah. Kateri od Domov je imel kot simbol izruvano drevo? Strašen vihar ga je podrli in nas in begunce in kot listje raznesel po svetu. Tako smo vsi mi, v večji ali v manjši meri kulturne dvoživke. Taka je naša danost. Živimo v dveh svetovih, imamo dve domovini (če smo pametni), ali pa nobene, če se kje pri vzgoji kaj zavozla. Zato je važno, da se ta dva svetova harmonično usklajata, dopolnjujeta in bogatita.

Težko je bilo posebno za prvo generacijo, v prvem desetletju naselitve: za naše starše, stare starše. Vrženi v tuje vode in nepripravljeni in povrh še v mnogih primerih s podeželja, s kmetov v velemesto, to je bila huda preizkušnja. Pridni za delo in pošten, to že; a neznanje jezika, navad, običajev, to je bil hud izziv. Čez teden trdo delo, a nedelje, prazniki so morali imeti vsaj malo domačnosti. Zato neznanost, želja po slovenski pesmi, besedi, molitvi: maše na Belgrano, romanja, srečanja na Martinu, pa igre in koncerti in šport na Pristavi.

Če malo ponazorim: ves teden je dvoživka vzdržala v vodah tujstva (takrat še nedvomno tujstva), vztrajno plavala in za preživetje (in še v upanju na vrnitev), a za konec tedna si je želela na otok domačnosti, na oazo slovenstva po malo kisika. To ni izmišljeno. Hranim dnevnik svoje sestre Francke; v letih 49-50 je delala kot služkinja v Jáuregui, špansko ni znala, samogovor v materinščini ji je bil kot zrak. In kaj beleži? Kako si želi in kako nestrno pričakuje srečanja z domačimi, s sopotniki, z znanci na Belgrano, v Lujanu, na kaki prireditvi.

Da, tako smo hrepeneli v tistih prvih letih po domači besedi, pesmi. Danes je to seveda drugače. Danes se prosto gibljemo med eno in drugo razsežnostjo našega vsakdana: prosto in bolj sproščeno, ne več tako zadihano. Kot prebivalci dveh kultur nas obe bogatita, če ne pretiravamo ne v eni ne v drugi smeri. Za samske osebe

(nad. na str. 2)

Po občinskih volitvah

Državna volilna komisija je za nedeljo, 12. novembra, razpisala drugi krog rednih županskih volitev. Na podlagi ugotovitev občinskih volilnih komisij o izidu glasovanja v prvem krogu - ta je v vseh 210 občinah potekal minulo nedeljo - bodo o županu v drugem krogu odločali v 72 občinah.

Drugi krog volitev bo potekal v vseh tistih občinah, kjer nihče od kandidatov ni dobil večine veljavnih glasov, pomerila pa se bosta tista dva kandidata, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov.

Na volivca se bodo med drugi odpravili tudi volivke in volivci v petih od 11 mestnih občin, in sicer v Kranju, Mariboru, Novi Gorici, Novem mestu in Velenju.

V boljše razumevanje položaja, vključujemo komentar, ki nam ga je poslal prijatelj iz Slovenije. Takole piše:

Skupal bom položaj razložiti s pomočjo podatkov. Najprej tole: vsi se strinjajo, da ni mogoča absolutna primerjava med volitvami v parlament in občinskimi volitvami. Pri slednjih se pojavljajo posamezniki, neodvisne liste in kandidati in tudi lokalne stranke, ki se v parlamentarnih volitvah ne pojavljajo. Ti posamezniki, liste in lokalne stranke poberejo kar precej glasov pri občinskih volitvah - letos kar 32.86 %. Nekdo voli pri občinskih volitvah neodvisnega kandidata, znanca pri parlamentarnih pa določeno stranko. Tabela, v primerjavi z letom 2002, pokaže naslednje:

Stranka	2002	2006
SDS	12.60	16.76
LDS	23.57	14.95
ZLSD - SD	10.71	11.98
SLS	9.98	9.43
NSI	8.31	6.32
DESUS	5.29	5.24
SNS	2.35	2.46
OSTALI	27.19	32.86

Na Lo kem prekopavajo žrtve poveljnih pobojev

Komisija za evidentiranje in urejanje prikritih grobišč v Škofji Loki je z arheologi podjetja Magelan iz Kranja na območju prikritih grobišč poveljnih pobojev v Lovrenški grapi že pričela izkopavati posmrtno ostanke. Po tem ko so v ponedeljek začeli s pripravami in izkopali vrečo posmrtnih ostankov petih golenic in reber, ki so jih izkopali že lani pri sondiranju in jih nato ponovno zakopali, so v ponedeljek popoldne in danes že našli prikriti okostja, pod katerimi so verjetno tudi druga.

Kot je pojasnil predsednik

snil Pintar. Pobili so jih 30. maja 1945. Torej na isti dan, ko se je odvijal pobjo v bližnji Bodoveljski grapi, kjer so arheologi pred letom dni že izkopali posmrtno ostanke 25 ljudi.

Arheološko izkopavanje poteka tako, da se vidi lega okostij in da se lahko le-ta sestavljajo. Tako bo jasno, na kakšen način so bili pobiti. Pri prvih prikritih okostjih, ki so jih izkopali iz manjšega grobišča, kaže, da so ljudje, ki so pokopavali domobrance, tudi sami sebi izkopali jamo, v kateri so jih nato pobili in v njej zakopali.

Izkopavanja naj bi potekala ves teden in naj bi bila predvidoma končana v petek. Tedaj naj bi iz steg-

nenic tudi že izrezali ploščice, ki jih bodo poslali na nadaljnjo forenzično preiskavo. V mesecu dni naj bi že dobili forenzične izide iz posmrtnih ostankov in tudi rezultate DNK preiskave pri njihovih svojcih, tako da bi lahko opravili identifikacijo. Tiste posmrtno ostanke, ki jih bodo uspeli identificirati, bodo svojci lahko vzeli in jih sami pokopali.

Poboji so se nedvomno dogajali tudi na Lokem gradu, ki je bil takoj po koncu vojne zbirni center, prek katerega je plo na tisoče ljudi, je pojasnil Pintar. Prve dni po koncu vojne je vladala nepopisna gneča, neredi in brezvladje, v katerem se je dogajalo marsikaj. Ne le poboji domobrancev, pač pa tudi drugih ljudi, ki so se morebiti komu zamerili, meni Pintar.

BERI...

NAŠI UMETNICI RAZSTAVLJATA V SLOVENIJI 2

SANMARTINSKI ZBOR PRED ARGENTINSKO PUBLIKO 3

ŠOLSKE OTROCI SO SE VESELILI V NARAVI 3

PISMO BRALCEV O LOKALNIH VOLITVAH 6

VTISI IZ SLOVENIJE

Zanimivosti dveh razstav

(Od našega dopisnika)

Razstave likovnih del so lahko zanimive iz raznih vidikov. Ali zaradi avtorjev, ali ustvarjalne smeri avtorja, ali prostora, kjer se razstava dogaja, ali okolječin, ki se vrtijo okoli avtorja, del ali prostora ... Ne vem, v katero od teh bi

delu avtoric, kjer bi jih osebnostno pozdravil in jima čestital za njuna dela.

Torej avtorici sta ženskega spola. Obe sta živeli na isti celini, tudi sedaj živita na isti, nikoli pa nista živeli v isti državi. Že to je zanimivo.

Naj pričem pri tisti, ki je prej (16. oktobra) odprla svojo razstavo in to je **Zalka Amek**. Svoje ustvarjalno pot je začela že v domačih argentinskih Bariločah, po preselitvi v Slovenijo pa razvila do prepoznavnosti. Sedanja razstava je naslovljena Svitanja. Glina pod njenimi prijemi zadobi oblinaste oblike, iz katerih je v primerkih te razstave – kljub majhnosti – zaznati poteze, ki človeku zbujejo občutek tople domačnosti. Kipci večinoma predstavljajo osebe, kljub

temu pa je tudi nekaj takih eksponatov, ki se poigravajo z abstraktnostjo.

Druga je **Sonja Bavdaž**. Kot (bivpi) Pristavčan sem jo seveda kdaj videl v družbi družine Čop, nisem pa vedel, da je zapisana med likovne ustvarjalce. No, marsikaj pa danes ne vem, a tako kot Zalka, je tudi ona (že pred več kot 30. leti) iz Brazilije preskočila lužo nazaj v Evropo in se naselila med Koropce. V torek, 24. oktobra je predstavila predvsem slike rož in ikone z naslovom Brazilija in Koropka v srcu Slovenke. Žive barve in

ostre poteze izripejo cvetje, na platnu pa je izpisano tudi latinsko ime rastline (tako natančno, da če bi slike ogledoval botanik, bi ne potreboval tega detajla). Drugo skupino predstavljajo ikone, ki jih je ga. Sonja spoznala v vetrinjskem taborišču med ukrajinskimi begunci, pa jih je čez leta

sama hotela slikati.

Dve Slovenki, likovni ustvarjalci z južnoameriško preteklostjo in evropsko sedanjostjo, ki živita na slovenskem narodnostnem ozemlju, zapisani iskanju lepote z različnimi sredstvi, na istem kraju.

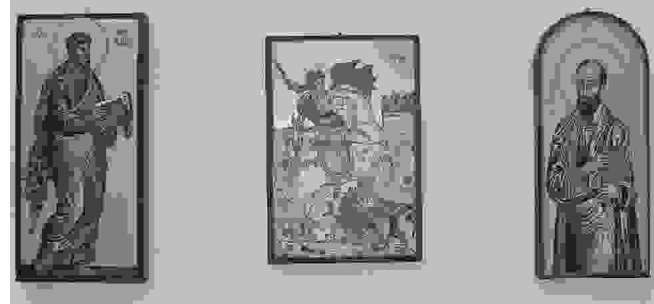
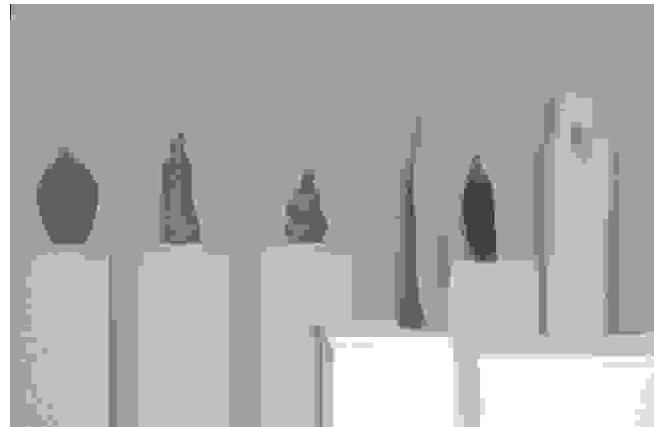
Zanimivo!

GB

uvrstil te, ki sta bili odprti v drugi polovici meseca oktobra v prostorih Zavoda sv. Stanislava (Škofovih zavodih) v Šentvidu pri Ljubljani. Morda kar v vse napete, ali le nekatere; morda v kategorijo, ki je nisem omenil. Zanimivi pa sta, vsekakor!

Žal se iz raznoraznih („raznorazno“ bi lahko prevedli „por hache o por be“) osebnih razlogov nisem mogel udeležiti nobene izmed uradnih odprtij, kjer bi imel možnost razčistiti, kateri vidik je primernejši za oznako zanimivosti; kjer bi slišal kaj tehtnega in strokovnega o

(nad. s str.1)

Z mladimi močmi, vztrajno naprej

je bilo najtežje, to sem videl, ko sem delal v Iliriji. V družinah so bili boljše pogoji za bolj normalno, postopno življenje v novo okolje. Tako so tudi krajevni domovi bili rojeni iz silne potrebe po druženju za družabnost in za rast v skupnosti.

Še druga primerjava je možna med nami vseljenci in nekimi biološkimi pojavi. Ko je bil g. Matjaž Puc med nami, ni samo posle odpravljaj, ampak nas je tudi opazoval. Prišel je na idejo, da smo v nekem smislu kot endemiti. Klasični primer endemita je človeška ribica: ko je padla v podzemsko okolje je izgubila vid in pigmentacijo. Pač kot nepotrebno, kot prilagoditev. Ko smo mi padli v novo okolje, kaj smo izgubili in kaj pridobili? Ko skozi desetletja ni bilo stika z matico! Naj se malo popalim. Naša slovenščina se onim tam zgoraj zdi arhaična, nam pa njihova izgovorjava, posebno pri ženskah, kot z neko novo, neznano koloraturo. Sicer pa simpatično.

Ali tale primer. Dobim pismo povabilo za neko praznovanje, pa ti nedolžni „endemit“ v nekem sklonu udari čisto mimo pravila. O, pomislim, oslepel smo za sklanjatve; španski svet jih z obrazili ne pozna. No, veste, tole je čisto neznanstveno, ni jemati zares. A je vendar vabilo na razmislek o tem kaj izgubljam v novem okolju in v čem smo na boljšem. Recimo: novo, latinsko okolje nas ogroža predvsem v tem, da bi izgubili tisti moralni pigment, ki se imenuje poštenost in odgovornost. To smo prinesli s sabo skoraj kot na kožo napisano. A naš novi svet je v tem drugačen, saj vemo.

Ali tole razhajanje z matico. Še danes ne moremo razumeti, kako da je toliko Slovencev — doma — idejno tako daleč od tradicionalnih vrednot — katerim smo si

menda bliže. A je tako: pol stoletja in več pod Južnim križem me more biti brez posledic.

Kaj bi rekel na vse to? Vsaj to, da smo tudi zanimivi. V Meddobju že vrsto let objavljamo diplomske naloge slovenskih študentov o nas izseljencih: pišejo o naših pisateljih, pesnikih, likovnikih, o glasbenem udejstvovanju, o slovenskih skupnostih v Bariločah in v Mendozi. Ali pred leti g. Kermauner: samo čudil se je in je napisal Argentinski čudež.

A naša stvarnost je v resnici borba za obstoj: izražena je v geslu. Naša volja je, da vztrajamo na poti, ki so jo začrtali naši pionirji. Prepričani smo, da je prava pot. Ne zatiskamo pa si oči pred dejstvi: naše slovenstvo je otoček v tujem morju. Zato tudi nas v živo nagovorijo verzi Alojzija Gradnika, ki jih je on naslovil na svoje rojake Primorce in zamejce: takole v sonetu Brda:

*Še na a tu glasi se govoric,
e svojemu so rodu srca verna,
e čitajo tu pesmi se Prvema,
e nada je v bolesti pomočnica.*

A se sprajuje:

*Bo e živela na a tu beseda?
Bo e med brati sladkomila vez?
Srce vpra uje, trepeta in gleda
na tri strani; tam že odprt je jez: ...*

A za nas, ne na tri, ampak na vse strani je odprt jez — in tod odteka slovenstvo v tuje vodovje. A za zdaj je Pristava eden od branikov naših svetinj. Naj bo pa dolgo tako!

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Nekaj se premika. V do-
sedanji solospjev vladne po-
litike so se začeli vmešavati
drugačni glasovi. Sicer se
ne smemo navduševati,
a če bo opozicija znala
razbrati dogodke in povzeti
nauke, se lahko marsikaj
spremeni, v dobro naroda.

V Misionesu so rekli „NE“. V prejšnjih petih letih smo opisali položaj v provinci Misiones. Guverner Rovira je po dveh mandatih hotel spremeniti ustavo, da bi imel možnost nenehnih kandidatur. Opozicija je nastopila enotna in trdno povezana. Prvi kandidat opozicije za ustavodajni mandat je bil bivši škof Puerta Iguazú Joaquín Piña. Volilna kampanja je bila napeta. Kar je deževalo obtožb poskusa volilnih goljufij. Preteklo nedeljo so volitve potekale v napetem ozračju. A takoj, ko so začeli prebravati glasove je bilo jasno, da bo opozicija zmagala. Končni (neuradni) rezultat kaže, da je Rovira propadel v svojih namenih neskončnega vladanja. Za svoj projekt je prejel 43,43 % glasov; opozicija je zbrala 56,57 %. Ustavne spremembe v Misionesu ne bo.

Kdo je zmagal, kdo je zgubil. Ne bomo povedali nič originalnega če zatrdimo, da je zmagala demokracija, poražena pa je bila stara politika korupcije in klientelizma. To je bil že pesti poizkus v državi, da se v neki provinci dovoli neomejena vladna obdobja guvernerjev. V petih jim je uspelo, to pot ne. A med poražence nedeljskih volitev je treba prišteti tudi zvezno vlado in predsednika Kirchnerja. Med svojim vladanjem v provinci Santa Cruz je dosegel enako spremembo. V tem primeru je jasno in izrazito podprl sedanjega guvernerja, ki mu je pokoren. Osebnost se je udeležil kampanje in v zadnjih dneh tja poslal vrsto funkcionarjev in celo lastno sestro, ki vodi ministrstvo za socialno skrbstvo. Vodja pokojninskih skladov Sergio Massa je tri dni pred volitvami ponesel v provinco tri milijone pesov, ki so jih sramotno razdelili med volivce kot socialno podporo. Čeprav se Kirchner zadnje dni ni jasno izrazil glede volitev v Misionesu, je bil ves državni aparat v službi projekta zloglasnega guvernerja.

Razlogi zmage. Iz te točke se lahko argentinski politiki marsikaj naučijo. Ni običajno, da opozicija premaga guvernerja, ki ima v rokah polnost oblasti in mu pomaga predsednik, ki v provinci uživa 70% podporo. Kako je prišlo do presežne netiljivega izida? Enotavno: 1) opozicija je nastopila združeno; 2) pojavila se je alternativna osebnost (škof Piña), spoštovana in vredna zaupanja; 3) v samih vrstah vladne stranke (peronizma) so se pojavile razpoke. Prva

dva razloga sta nauk za opozicijo. Tretji pa bi moral zdramiti predsednika. Čeprav razne peronistične skupine niso javno nastopale, so v ozadju tudi peronisti delovali proti guvernerju, naveličani njegove avtoritarnosti in želje po neskončni oblasti. Seveda ni treba posebej poudarjati, da sta se proti guvernerju postavili dve bistveni ustanovi: katoliška Cerkev (prišlo je do požiga podeželne kapele) in evangeličanska Cerkev, ki je v tej provinci zelo močna. V Misionesu se začne nova doba. Kdaj pa v ostalih delih države?

Samo ena stran. Prilичno je, da si ogledamo tudi primer „enodnevnega“ funkcionarja. Pretekli petek je nastopil v avtonomnem mestu Buenos Aires kot Glavni direktor mestne politike za reciklacijo Roberto Felicetti. Omenjeni funkcionar pa je bil strateški vodja gverilske skupine, ki je leta 1989, v polnem stanju demokracije, napadla vojašnico v La Tablada in pustila za sabo izredno veliko mrtvih. Felicetti je bil v rednem sodnem postopku obsojen na dosmrtno ječo, a ga je leta 2002, skupaj z drugimi gverilci in nekaterimi vojaškimi uporniki (polkovnik Seinfeldin) pomilostil predsednik Duhalde. Zanimivo je, da v času ostre sodne ofenzive proti vojaškim oficirjem, ki so bili tudi pomilosteni, ni enega sodnega koraka proti gverilskim vodjem. Nasprotno: namestajo jih v javni upravi in postavljajo na visoke funkcije. Seveda, zaradi reakcije večinskega dela družbe je Felicetti takoj naslednji dan podal ostavko. A deluje pa naprej kot uradnik mestne uprave.

Vzome kazni? Dotekel je sodni postopek proti zločincem, ki so svojčas ugrabili in ubili Aksela Blumberga. Glavnina dvema obtožencema so naložili dosmrtno kazni, ostalim pa od 4 do 20 let. Gotovo so te kazni mnogo bolj stroge, kot smo jih bili vajeni doslej, a Akselov oče, Juan Carlos Blumberg, ni bil zadovoljen. Tisti, ki so dobili manjše kazni, bodo namreč v kratkem na svobodi. Bistveno nezadovoljstvo pa je, da so bili oproščeni člani policije, katerih vloga v tem dogodku ni jasna, oziroma so bili globoko zapleteni. Čeprav je Blumberg napovedal nadaljnji boj, je malo verjetno, da bi ta del zgodbe kdaj postal jasen in storilic kaznovani.

Nevzdrženi pritisk. Vprašanje cen se nenehno vrača v ospredje. Vlada sicer podpisuje nove dogovore o zamrznjenju cen, a pritisk je vedno hujši. Sedaj grozijo s povijanjem privatne zdravstvene ustanove (medicina prepaga). Da je mera težav polna, pa se pojavljajo divje sindikalne stavke (primer telefonskih delavcev — mimo sindikalnega vodstva), ki postavljajo pod vprašaj celotno vladno politiko na tem področju.

SLOVENCİ V ARGENTINI

ŠOLSKI IZLET 2006

Veselo v naravi

Dan izleta je pripele!!

Letos pa ni bilo dvoma. Že ves teden smo gledali vremensko napoved. Vroče bo, sonce bo sijalo... in tako je bilo!

Počasi smo prihajali v Glew in končno smo že bili vsi. Leto za letom se dobivamo na pristavi pole Marije Kraljice očetov lazaristov v Glewu, da se i g r a m o , počivamo in poklepujemo (to velja samo za učiteljice).

Začel se je dnevni program. Napotili smo se v dvorano in tam počakali duhovnika. Medtem smo vadili pesmi, ki sta jih lepo in prav za to

priložnost pripravili ga. Monika Urbanija Koprivnikar in ga. Anči Koprivnikar Rozina. Ko je g. Jože Bokalič vstopil smo bili že pripravljene in tako začeli s sveto mašo.

Zelo lepo nam je govoril o prijateljstvu in kako napa draga Mati Marija želi, da bi vsi ljudje na svetu bili prijatelji in si pomagali. Seveda nas je tudi opozarjal kako spoštovati naravo, da bi jo predvsem pazili in jo ohranjali, ker nam jo je Bog podaril, za nas in tudi za prihodnje rodove. Da bi znali biti hvaležni za tako lepo darilo kot je narava!

Po obhajilu smo skupaj molili „Zdravo Marijo“, da nas bo ona iz nebes čuvala.

Zdaj smo imeli petnajst minut, da bi se malo osvežili kajti sonce je bilo že zelo močno.

Takoj po tem je prof. Jure Urbančič razdelil otroke po skupinah in dajal zadnja navodila učiteljem, da bi pomagali pri igrah.

Ko so vsi otroci sedeli skupaj, smo se pe slikali. Kar nekaj nas je bilo: iz Balantičeve pole 72 otrok, iz Baragove 19, iz Jurčičeve 9, iz Preperneve 39, iz Rožmanove 31 in iz Slompkove 76. Kar nekaj, kajne? Skupaj 246 otrok in 39 učiteljic. Pa pripejmo pe tiste starpe, ki so pekli asado, saj nikdar ne manjka, prav tako kot mate.

Prav smešno je bilo ko so se morali otroci skrit pod potrom, ali pa žogice po ceveh metati. Sonce je že močno pripekalo nad našimi glavami. Mali metuljčki so morali žogice metati v vreče, tudi domine sestavit in počasi, počasi so postali tako utrujeni, da so na zadnji igri komaj tekli do polovico poti.

Na vrsti je bilo kosilo, in seveda tudi pijača ter sladolead. Za fante pa vemo, da ni nič bolj važnega kot žoga in nogomet, pa naj bo pri 32 stopinjah ali pa pod ničlo!

Starejša dekleta so se pa takoj organizirala za „med dvema ognjema“, zbirala skupine in čakala, da se pe katera pridruži. In en, dva, tri, so se že začele izogibati žoge.

Otroci so hodili na oddih, kajti sonce je močno pripekalo. „Nihče nima vode?“, so sprapevali. „Prosim kaj za pit!“, so moledovali. A res smo že vse popili! Zopet je bil sladolead na vrsti!!

Najmlajši so risali in barvali, v senci seveda! Gospodične, ki so skrbele za otroke iz vrtca, so pripravile risbice o „Arieli“. Čudovito so jih okrasili: kralja Tritona, hudobno Urpo, tudi raka in male ribice.

Vsi smo iskali malo sence, učiteljice smo si kot vedno razdelile spominčke: bomboni, jagode, pecivo, malo kavice in pe za nazdraviti je bilo!

Otrokom je bilo tako vroče, da so se kar sami začeli polivati z vodo. Polnili so steklenice in plastenke, kozarce, lončke, karkoli, samo da so se lahko polili in nekoliko osvežili.

Kot bi mignil je bila ura pol priih in avtobusi so že prihajali. Ojoj, kako hitro minejo lepi trenutki! Hitro otroci, pospravite za seboj! Torbice, igrače, risbice, kapi-ce, kozarčke in seveda tudi smeti! Saj nam je duhovnik pri maši naročal, kako paziti na naravo. Ali se pe spomnimo?

Počasi smo sedli na avtobuse, pomahali z rokami, malo pe zavpili; in sedaj je treba zopet čakati leto dni.

Morda se nekateri srečamo v koloniji ali med počitnicami. A ni isto kot na izletu!

LS

SAN MARTIN

Lep nastop pevskega zbora

UNSAM (Universidad Nacional de General San Martín – Secretaría de Extensión Universitaria) organizira in prireja redne vsebinsko različne kulturne večere, ki jih poimenujejo „Café cultural“. Na tako prireditev so dra. Amanda Ballester, prof. María Rosa Pedrazzini in prof. Norma Terrazo že drugič povabile Slovenski pevski zbor San Martín, ki ga vodi prof. Lučka Marinček Kastelic.

Srečanje je bilo v petek 20. oktobra v dvorani, ki jo ima Univerza za tovrstne prilžnosti na cesti 25 de Mayo v San Martinu. Proslava je bila namenjena spominu odkritja Amerike (ali Día de la Raza), pe bolj so pa poudarili ne razlike temveč podobnosti med rasami ter narodnimi tradicijami.

Prof. Pedrazzini nas je v začetku sporeda vodila v premipjevanje z branjem kratkih poučnih zgodb. Številni (zelo spoeljivi) udeleženci so napeto poslušali.

Za tem je zbor zapel sledeče pesmi: *En gratitud* (Psalm 13B – Bortniansky), *Kupice nalijmo* (narodni motiv), *Planinska* (Ivan Resman – Anton Foerster), *Addio, mia bella, addio* (italijanski napev), *Pero mira cómo beben* (španska božična pesem), *Keep your lamps* (črna duhovna), *River* (Alan Billingsley – Ennio Morricone – film „The mission“), *Pueblito mi pueblo* (F. Silva – Carlos Guastavino), *Milonga sentimental* (Homero Manzi – Sebastián Plana), *Pueblo mío – a San Martín* (M. R. B. Pedrazzini – Rubén Díaz) ob spremljavi kitare Tonija Podržaja in *Rumi cani – Piedra soy* (Peteco Carabajal).

Publika je po vsakem izvajanju glasbenih del navdušeno ploskala in pohvalila pevce za nastopanje. Nekaj se jih je opogumilo in sproščeno izrazilo svoje mnenje; zanimivo je bilo, ko se je med navzočimi javil pripadnik nempke skup-

nosti v Villa Ballester (tudi pevec v zboru), ki je ganjeno pripovedoval, kako je pe kot mladenič hodil k slovenski maši v „katedralo“ in poslušal ljudsko priiglasno petje.

Zaključila je zopet prof. Pedrazzini s prav toplimi, iskrenimi besedami zahvale

ter priznanja; slovenska skupnost in pe prav posebno Pevski zbor sta v tem krogu zelo upopevana. Nadaljne zgodbe so nas ponovno pripravile na razmipljanje. Nazadnje pa so nas seveda povezali kava, pecivo in družaben pogovor.

Marta

PISMO BRALCEV

Kdo pa je Jankovič

G. urednik Svobodne Slovenije!

Znano je, da v Sloveniji doslej občinske volitve niso imele kaj dosti zveze z državnimi. Prav tako, kot je nimajo volitve za evro-poslance. Zato je NSi zmagala na volitvah za evro-poslance, a na občinskih volitvah leta 2002 je dobila samo 9,98 %, letos pa komaj 6,31 %, to se pravi, 5 županov od 250 občin v RS.

Zdi se mi, da ljudem ni všeč dodatno ime „Krpčanska ljudska stranka“. Pomislimo samo na to, da so že pred več kot 100 leti na 1. katoliškem shodu ustanovili Katoliško narodno stranko, a so jo kmalu spremenili v Slovensko ljudsko stranko. V Evropi je sedaj veliko manj krpčansko-demokratskih strank. Tudi je verjetno v Sloveniji precej ljudi, ki nočejo niti slišati o kaki novi Sloveniji, ker hočejo ostati pri starem, celo pri zelo, zelo starem; vzemimo za primer samo to, kar se je zgodilo v Ljubljani! Ali ne bi bilo primerno izbrati kakšno bolj primerno, bolj zagrabljivo ime? Koliko strank pa ni spremenilo v zadnjih letih svojega imena? Pomislimo samo na komuniste, ki so se iz ZLSD zdaj spremenili v Socialne demokrate - da, socialne in pre demokrate po vrhu! -, in na pre nekaj drugih strank.

Dmrovcova LDS (Liberalna demokracija Slovenije) je izgubila veliko glasov: leta 2002 je prejela 23,57 % glasov, letos pa samo 14,95 %. Kam so šli ti glasovi? Verjetno med zelo krajevne in najbrž tudi zeločasne stranke, ki so letos skupaj dosegle 32,86 % glasov!

Edini dve stranki, ki sta med večjimi strankami pridobili na glasovih sta Jančeva SDS (Slovenska demokratska stranka) in Slovenski demokrati (SD). S padcem glasov za LDS so se nekoliko - samo nekoliko! - okoristili Slovenski demokrati (SD, levičariji): od 10,71 % leta 2002 do 11,98 % letos. Jančeva SDS pa je dobila največji odstotek glasov (16,73 %), medtem ko jih je leta 2002 prejela 12,63 %.

V prvem krogu je po pretilu izvoljenih županov na prvem mestu SLS, ki je dobila 36 županov, na drugem mestu SDS (izvoljenih 15 županov), na tretjem mestu LDS (10), sledijo pa SD (7), NSi (5) in SNS (1). Izvoljenih je bilo 14 kandidatov, ki so jih skupaj predlagale koalicijske stranke, pretilo izvoljenih kandidatov, ki so jih predlagale skupine volivcev ali so bili samostojni kandidati, pa je 45. To zadnje bi morali dati misliti marsikateremu preveč v svojo stranko zagledanemu politiku.

Vsi ti volilni rezultati pa so vsaj zame precej relativni. Kar me res moti, pravzaprav celo malo jezi, je strahotno dejstvo, da je postal ljubljanski župan Srb Jankovič! In to „s podporo volivcev“, kot se zdaj reče v Sloveniji, kot da bi vsi drugi bili izvoljeni s podporo koga drugega! Morali bi reči s podporo volivcev drugih strank ali nestranskih oseb.

Kdo pa je Jankovič? Če sem prav poučen, je začel kot prodajalec zelenjave, potem pa se je povzpел do glavnega direktorja Mercatorja. Nedvomno mora biti sposoben! Poleg tega, da ima dobre in vplivne prijatelje, npr., bivšega predsednika Kučana, s katerim je menda celo družabnik. Tudi njegovi sinovi so podjetniki, morda z očetovim denarjem, ali pa so tudi sami tako sposobni, da „nadmudrijo“ zabite Slovence. Vprašanje ni samo, če bo delal popoteno, to se pravi, v korist Ljubljane in ne sebe in svojih sinov, temveč, če ne bo izrabil mesta za to, da pripravi vzpon na oblast kakemu slovenskemu Putinu! Vsekakor pa se mi zdi, da nekdanje visoko mesto v Mercatorju ne govori njemu v prid, ker zame Mercator dela na slovenskem trgu, kar se mu le zahoče - ljudje pa so celo ponosni nanj!

Lepo pozdravljam,
Jože Rant
Haedo, 29. oktobra 2006

Prenova ljubljanske Opere

Prenova SNG Opera in balet Ljubljana se je pričela. „Dela na zemljišču Društva slovenskih pisateljev in na zemljišču t.i. Piccolijeve vile že potekajo. Na pre uprizoritve potekajo že skoraj v celoti zunaj hiše,“ je povedal ravnatelj ljubljanske opernoballetne hiše Kristijan Ukmar. Projekt prenove je po njegovih besedah vreden 5,28 milijarde tolarjev, dela pa naj bi bila končana do konca leta 2008.

Začetek obnove ljubljanske Opere je ministrstvo umestilo na prednostni seznam na področju investicij za letošnje leto. Prenova zajema tri sklope - nov prizidek, prenovo odra ter prenovo avditorija in poteka po načrtih arhitektov Jurija Kobeta in Marjana Zupanca, ki sta leta 1998 zmagala na javnem natečaju za celotno posodobitev ljubljanske Opere.

Nov prizidek, ki bo stal na mestu Picco-

lijeve vile, bo vseboval prostore za kolektiv, ki se je doslej na predstave pripravljaval v utesnjenih sobah in celo na hodnikih. Sestavljen bo iz osrednjega dela in stranskih kril. V prvem bodo veliki prostori, vadbene dvorane za orkester, za pripravo generalk, dve baletni dvorani in dvorana za zbor. V stranskih krilih bodo prostori za garderobe za soliste, operni zbor in orkester ter za druge gledališke sodelavce, kot so garderoberji, maskerji in drugi.

Prenova odra bo obsega dvig opernega stolpa in poglobitev odra, pri načrtovanju prenove avditorija, pa sta arhitekta izkoristili prostor pod parterjem in vzpostavila nove poglobljene vhode prek atrijev neposredno s Cankarjeve in Tompičeve ulice. V osrednjem foyerju pod zemljo so zamisljeni tudi dnevna blagajna, prostor za novinarske konference in restavracija.

ŽENA IN NJEN SVET

Hitra kuhinja

dobra in poceni po domačih receptih.

Brstični ohrovt v sirovi omaki

(priprava 20 minut)

Sestavine: 400 gr. brstičnega ohrovt (repolitos de Bruselas), slan krop.

Omaka: 20 gr. masla ali margarine, 1 žlica moke, 50 gr. sira, 4 žlice smetane.

Priprava: Očiščene glavice ohrovt skuhamo v slanem kroupu, odcedimo ga, stresemo v ogreto skledo in postavimo na toplo.

Omaka: pripravimo svetlorumeno prežganje, ga zalijemo z vodo, gladko razmešamo in prevremo. Dodamo nariban sir, smetano (po želji mesno kocko)

in z omako prelijemo brstični ohrovt.

damo malo maraskina in dobro premešamo.

Breskvina melba

(priprava 10 minut)

Sestavine: vaniljev sladoled, vložene ali kuhane breskve, jagodni obliv iz jagodne marmelade in maraskina ter stepena sladka smetana.

Priprava: v ohlajen prok kozarec položimo eno ali dve kepici sladoleda in nanju položimo polovico breskve. Prelijemo z jagodnim oblivom in okrasimo s smetano.

Jagodni obliv: jagodno marmelado segrejemo, do-

Jagodni sladoled

(priprava 25 minut)

Sestavine: 500 gr. jagod, 200 gr. sladkorja, + litra smetane, sok 1 limone.

Priprava: jagode in sladkor zmehčamo s električnim mešalnikom ali pa pretlačimo. Dodamo sok 1 limone in posebej stepeno smetano.

Narahlo premešamo, stresemo v plitev model in postavimo v zamrzovalnik, da zmrzne. Da sladoled lažje zvrnemo na krožnik, pomočimo model za trenutek v vročo vodo.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Slovenska obala - II

Izola

10.300 prebivalcev. Staro mestno jedro stoji na bivšem otoku, ki je sedaj povezan z nasipi s kopnem. Bilo je ribiško naselje s kmetijskim zaledjem, predvsem vinogradi in vrtnarija. Pred koncem 19. stol. so zgradili tovarne za konzerviranje rib, po drugi svetovni vojni pa tovarno igrač in ladjedelnico. Na južnem delu, v Simonovem zalivu, se razvija turistično območje.

V tem zalivu so že Rimljani imeli pristanišče. Naselje Izola je prvič omenjeno leta 972. Pripadalo je Oglejskim patriarhom, med 1280 do 1797 Beneški republiki, do 1918 Avstriji. Med obema vojnoma je bilo pod Italijo in po letu 1954, kot del cone B Svobodnega tržarkega ozemlja, je bilo dodeljeno Jugoslaviji.

Stari del mesta ima srednjeveško urbanistično zasnovano, z ozkimi ulicami in visokimi hišami. Župnijska cerkev sv. Mavra je iz 16. stol., pozneje je bila večkrat prezidana. V njej je več umetniških slik, shranjena je tudi monarha iz 1444. Kot primer baročne arhitekture je palača Besenghi degli Ughi, s konca 18. stol., ki ima dvonadstropno dvorano, bogato okrapeno s slikami. Izstopata tudi Manziolijeva hiša iz 1470 v beneškem slogu in hiša Lovisato iz 16. stol.

Bolj proti jugu je naselje Strunjan, s hotelom z zdraviliščem in kopalniščem. V bližini je laguna, v kateri so bile v preteklosti urejene soline.

Piran

4.800 prebivalcev. Tesno pozidano srednjeveško mesto, stoji na ozkem polotoku, ki se konča na Punti, s rtom Madona. Ozke in vijugaste ceste onemogočajo promet z avtomobili. Okraj je dvojezičen, mesto ima slovensko in italijansko osnovno šolo, gimnazijo, glasbeno šolo, Pomorski muzej, gledališče, spomenike, akvarij in Morsko biologsko postajo. Gospodarsko je tudi pomemben turizem in gostinstvo.

V 7. stol. je stala tu trdnjava, v 13. in pod Benečani se je mesto začelo razvijati, v 15. stol. so ga obdali z obzidjem, od katerega se je ohranilo ok. 200 m.

Prebivalci so se skozi stoletja posvečali pomorski trgovini, ribištvu in pridobivanju soli. Razvita je bila trgovina z oljem, vinom in žitom, kar je uspevalo v bližnjem zaledju in pa s pridelki in izdelki, ki so prihajali iz Kranjske in zahodne Hrvaške: les, kože, govedo, železarski izdelki. Ta trgovina je pospešila piranski razvoj, ki pa je zastal, ko je postal Trst glavna luka avstrijske monarhije.

Med obema vojnoma je bil Piran pod Italijo, po 2. sv. vojni se je veliko Italijanov izselilo, leta 1954 pa je bil priključen Jugoslaviji, to je Sloveniji.

Piran; pogled z morja na Tartinijev trg

V središču mesta je Tartinijev trg, ki z okolico tvori arhitektonsko enoto. Prvotno je do sem segal zaliv, ki so ga potem delno zasuli in je zato trg razmeroma prostoren. Stavbe, ki ga obdajajo, so različnih stilov, od gotike do 20. stol. Sredi trga stoji kip Giuseppe-ja Tartini-ja (1692-1770), italijanski skladatelj, violinist, pedagog in glasbeni teoretik. Glasba za violino: 125 koncertov, 200 sonat), ki je bil rojen v tem mestu. Na trgu sta od leta 1466 tudi dva

kamnita stebra za zastave, na katerih so vrezane dolžinske mere, ki so jih cenilci in trgovci uporabljali za kontrolo mer lesa in podobno. Količinske mere so v veži občinske stavbe.

Ob trgu stoji Beneška hiša - Benečanka, iz srede 15. stol., grajena v beneškem gotskem slogu, s kontrastom med belim kamnom oken in vrat in rdečimi zidovi. Občinska palača, v dunajskem slogu, je iz 19. stol. Cerkev sv. Petra je bila prezidana v klasicističnem slogu leta 1818. Poleg stoji Tartinijeva rojstna hiša, s spominsko sobo, v njej je sedež italijanske skupnosti.

Na najvišji točki stoji cerkev sv. Jurija, iz leta 1637, zgrajena na mestu starejše cerkve, iz vsaj 10. stol. Ob cerkvi stoji samostojno zvonik in krstilnica. Notranjost je bogato opremljena, slike so italijanskih in holandskih slikarjev, nastale so med 17. in 19. stol. V zakladnici hranijo srebrni kip sv. Jurija, delo domačega zlatarja. S cerkvene terase je lep razgled na tržarški zaliv, do Krnskih in Julijskih Alp in Dolomitov.

Na vzhodnem delu trga se začne Bolniška ulica, ob njej je cerkev Marije Snežne, iz 15. stol., pozneje prezidana v baročnem slogu. V njej so značilne slike na platnu. Nasproti stoji cerkev sv. Frančiška s samostanom, iz 14. stol., pozneje prezidana. V njej so shranjene številne kiparske in slikarske umetnine. V samostanskem hodniku poleti prirejajo koncerte.

Značilno zgodovinsko mestno jedro je na skrajnem delu polotoka, na Punti. Sredi ulic pestre arhitekture je bil do 13. stoletja osrednji prostor, baročni, današnji Prvomajski trg, sredi katerega stoji vodnjak, ki zavzema skoraj ves prostor, zgrajen sredi 18. stol. po hudi suši, za oskrbo vode prebivalstvu. Na koncu rtiča stoji utrdba, prerajena v svetilnik, ob njej je cerkev sv. Klementa iz 13. stol., pozneje predelana. Pod rtom Madona je morski naravni rezervat.

Obalni cesti sta Cankarjevo in Prepernovo obrežje. Jugovzhodni del mesta se je včasih imenoval Marčana, z Rasporškimi vrati, ob koncu ohranjenega obzidja.

Na južnem delu Pirana, ob Cankarjevem nabrežju, je Pomorski muzej Sergej Mašera, v katerem je predstavljena slovenska pomorska preteklost in gospodarske dejavnosti, povezane z morjem. Poleg tega so se zbirke, ki predstavljajo avstro-ogrsko in jugoslovansko mornarico, ter oddelek posvečen solinarstvu - pripomočki, orodje, slike.

Zbral in priredil Franci Markež

NOVICE IZ SLOVENIJE

ISKRA PO KITAJSKO

Iskra Avtoelektrika je v kitajskem mestu Taicang pripravila slovesnost ob začetku proizvodnje avtoelektričnih proizvodov v odvisni družbi Iskra Suzhou Autoelectric. Ta trenutno zaposluje 60 ljudi, za leto 2007 pa načrtuje prodajo zaganjalnikov, alternatorjev in enosmernih motorjev v vrednosti nad 10 milijonov evrov.

BRŠTNIKOV PRSTAN TERNOVŠKU

S podelitvijo nagrad na slovesnosti v Veliki dvorani SNG Maribor se je končalo 41. Borštnikovo srečanje, ki je postreglo z desetimi tekmovalnimi predstavami. Dobitnik letošnjega Borštnikovega prstana za življenjsko delo je igralec mariborske Drame Peter Ternovšek, za katerim je 137 gledalških vlog.

20 LET VPISA ŠKOCJANSKIH JAM

Na sedežu UNESCO v Parizu so odprli razstavo ob 20. obletnici vpisa Škocjanskih jam na seznam svetovne kulturne in naravne dediščine. Škocjanske jame so naravni pojav svetovnega pomena, postavljen ob bok Grand Canyonu, koralnim grebenom, Galapagosu, Mount Everestu in drugim lokalitetam.

JEŽEK HRIBARJU

LJUBLJANA - Nagrado Franeta Milčinskega - Ježka za leto 2006 je prejel Sašo Hribar, ki s svojim radijskim satirikonom Radio Ga Ga navdušuje že skoraj dve desetletji, zadnji dve sezoni pa je tudi glavni protagonist v popularni televizijski oddaji Hri-bar. Nagrado za dosežke v radijski in televizijski ustvarjalnosti podeljuje RTV Slovenija.

BO OBJEKTIV OBJEKTIVEN?

Časopisna družba Dnevnik je začela izdajati nov tednik, Dnevnikov Objektiv, ki bo poslej vsako soboto izhajal s časnikom Dnevnik. Odgovorni urednik tednika, ki je dostopen tudi na spletni strani www.dnevnik.si, je Miran Lesjak, Dnevnikov Objektiv pa je prepoznaven tudi z geslom "Svoboda pisane besede".

USPEH MLADE DIRIGENTKE

Mlada slovenska dirigentka Martina Batič je zmagala na tekmovanju za mlade zborovske dirigente (Eric Ericson Award), ki je potekalo v Uppsali in Stockholmu na Švedskem. Gre za najprodornejši mednarodni uspeh kakršnega slovenskega glasbenika na področju dirigiranja.

PO SVETU

NOVA SRBIJA

Srbija je po šestnajstih letih dobila novo ustavo, ki jo je 30. septembra najprej potrdil njen parlament, na dvodnevem referendumu pa se zavezujoča dobra polovica volilnega telesa države. Predsednik srbske skupščine Predrag Marković je napovedal, da jo bo skupščina slovesno razglasila 5. novembra. V ospredju ustave je pokrajina Kosovo, ki je v njej opredeljena kot „sestavni del Srbije, v okviru katere bo imela široko avtonomijo“.

VOLITVE V BOLGARIJI

V nedeljskem drugem krogu predsedniških volitev v Bolgariji je za sedanjega, proevropsko usmerjenega predsednika Georgija Parvanova glasovalo 76 odstotkov volivcev. Njegov tekmeč, nacionalist Volen Siderov, je prejel 24 odstotkov glasov, vendar 59 odstotkov volilnih upravičencev v nedeljo sploh ni glasovalo. Parvanov je sicer zmagal že v prvem krogu, vendar je bil drugi krog potreben, ker je bila volilna udeležba manj kot 50-odstotna.

UBOJI SE NADALJUJEJO

Pakistanske sile so pretekli ponedeljek uničile islamsko versko poljo blizu afganistanske meje na severozahodu države, kjer naj bi se urili teroristi. Pri tem je bilo po zadnjih podatkih ubitih približno 80 ljudi. Po navedbah pakistanskih oblasti je šlo za teroriste, povezane z mednarodno teroristično mrežo Al Kaida, medtem ko voditelji lokalne skupnosti trdijo, da so bile žrtve nedolžni civilisti. Ta napad je je bil največji v zadnjih mesecih na nemirnem obmejnem območju, kamor so se po letu 2001 zatekli mnogi uporniki iz vrst Al Kaide in talibani. Verska polja je bila daleč stran od območij, kjer se nahajajo civilisti, v času napada pa v njej ni bilo žensk ali otrok.

PONOVRNO LULA

Nedeljske predsedniške volitve v Braziliji so prinesle pričakovani rezultat. Dosedanji predsednik Inacio Lula da Silva je dobil 61odstotno podporo volivcev. Za svoj drugi zaporedni mandat je napovedal, da bo njegova politika, kot že doslej, namenjena predvsem revnim. Pravičnejšo delitev bogastva namerava doseči ob strogi davčni politiki, boljši delitvi dohodka in večji gospodarski rasti, obljubil pa je tudi ostrejšo ukrepanje proti korupciji, ki ga je stala zmage v prvem krogu letošnjih volitev. Prav zaradi korupcijskega škandala, ki je v sredini septembra pretresel njegovo stranko, namreč ni zmagal že prej.

PISALI SMO PRED 50 LETI

OPOMBA UREDNIŠTVA

Zaradi neznanih razlogov, številka Svobodne Slovenije v prvem tednu v novembru ni izšla. Zato v tem in naslednjem izvodu povzamemo gradivo iz iste, 44. številke.

POZDRAVLJENI, PREVZVIŠENI!

Neizmerno smo se razveselili te dni, ko je bila potrjena novica, da nas bo znova obiskal naš tako spoštovani in ljubljeni profesor dr. Gregorji Rožman. G. direktor Anton Orehar je namreč prav te dni dobil od njega pismo, v katerem mu sporoča, da bo prišel v Buenos Aires v petek, 9. novembra. Izrečno pa želi, da ne bi bilo nobenega slavnostnega sprejema.

Tej njegovi želji bo ustrezno. Čutimo pa vsi Slovenci v Argentini toliko radost, ko prihaja med nas profesor dr. Gregorji Rožman, da te novice ne moremo skrivati in jo povemo vsem naglas z vzklikom:

Bodite, Prevzvišeni, prisrčno pozdravljeni med nami!

29. OKTOBER V BUENOSAIREŠKI RADIJSKI ODDAJI

Za slovenski narodni praznik 29. oktober sta bili v buenosaireskih radijskih postajah Excelsior in Radio Porteña lepo pripravljene oddaji. Obe sta bili v ciklu Sentimiento y voz del mundo. Oddaja na Radio Excelsior je bila v nedeljo 28. oktobra ob tri četrt na deseto uro dopoldne, na Radio Porteña pa v nedeljo 4. novembra pet minut pred sedmo uro zvečer.

Spored se je začel s koračnico Naprej zastava Slave. Sledil je govor tajnika Narodnega odbora za Slovenijo g. Milopa Stareta, ki je v zgoščeni besedah v kasteljanščini prikazal borbo Slovencev in ostalih južnih Slovanov za osvoboditev med prvo svetovno vojno. Omenjal je dogodke, ki so se odigrali med drugo svetovno vojno in po njej in sedanje trpljenje slovenskega naroda, ki čaka na novi 29. oktober, ko bo zopet lahko zaživel v popolni svobodi.

Po govoru g. Milopa Stareta sta radijski postaji še oddajali pesmi Oj Doberdob in Slovenska zemlja. Obe v izvedbi moškega zbora.

Vse točke sporeda je napovedovalec lepo povezal z opisom Slovenije in njenih naravnih lepot.

Oddaji sta bili namenjeni argentinskim poslupalcem. Bili sta tehnično in vsebinsko zelo lepo pripravljene.

DEMONSTRACIJE EMIGRANTOV V ARGENTINI PROTI KOMUNIZMU

V nedeljo je bila 39. obletnica sovjetske komunistične revolucije. Tega dne je 36 emigrantskih protikomunističnih društev v Buenos Airesu sklicalo veliko protestno zborovanje.

Pred zborovanjem je bila v dopoldanskih urah v cerkvi Karmelske Matere božje maša za padle junake v sed. madžarskem osvobodilnem boju, zatem so se pa predstavniki emigrantskih narodnosti podali v sprevedu pred spomenik Osvoboditelju gen. San Martinu ter so nanj položili vence.

Protestnega zborovanja popoldne v dvorani Argentinske ženske katoliške akcije se je udeležilo več tisoč emigrantov iz dežel, ki ječe pod komunističnim suženjstvom. Na odru so bile zastave vseh sodelujočih emigrantskih skupin. Na častnem mestu je bila tudi slovenska narodna zastava. ... V imenu Slovencev je govoril g. Rudolf Žitnik, član N.O. za Slovenijo.

Po zborovanju so se udeleženci protestnega zborovanja podali na ulice. V dolgem sprevedu so za svojimi narodnimi zastavami manifestirali za svobodo ter demonstrirali proti komunizmu pa naj se pojavlja pod firmo leninizma, stalinizma ali pa titoizma.

Svobodna Slovenija, 8. novembra 1956 – št. 44

SLOVENCİ IN ŠPORT

OD BRONA DO ZLATA

Naporno posamično tekmovanje na kegljarkem svetovnem prvenstvu v Skopju se je končalo tudi s slovenskim uspehom. Barbara Fidel si je priborila bronasto odličje, potem ko je premagala Hrvatiko Željko Orehovec s 3:1 (576:551). To je bila že 100. slovenska kolajna na velikih tekmovanjih. V polfinalu je Fidleova s 553:563 (2:2) izgubila z Madžarko Noro Miklos. - Tekmovanje ženskih dvojic se je končalo še imenitneje za slovensko reprezentanco. Barbara Fidel in Brankica Pavlovič sta postali svetovni prvakini, potem ko sta podrli 1152 kegljev (567+585), Fideleova pa je s 1174 keglji za nameček osvojila zlato kolajno v kombinaciji.

IN SPET PEGAN!

Slovenski telovadec Aljaž Pegan, ki je na nedavno končanem svetovnem prvenstvu v športni gimnastiki na Danskem osvojil srebrno kolajno na drogu, je uspešno nastopil tudi v kvalifikacijah svetovnega pokala, 24. pokala Nemške gimnastične zveze (DTB) v Stuttgartu. Prikazal je sestavo z izhodiščno oceno 6,3 točke, kar je bilo dovolj, da se je z najvišjo oceno (15,8) kvalifikacij, ki jo je prejel skupaj z domačinom Fabianom Hambuechnom, zlahka uvrstil v nedeljski finale. In tu je osvojil še 26. zmago v svetovnem pokalu: slavil je z oceno 16,025 točke pred Japoncem Ejčijem Sekigučijem (15,825) in Švicarjem Cristophom Skhaererjem (15,575).

ZMAGA NA ROKOMETNEM TURNIRJU

Slovenski rokometarji so osvojili mednarodni turnir v švicarskem Kirchbergu, potem ko so v odločilni tekmi za prvo mesto premagali Švico s 34:29. Slovenija je v uvodnem krogu premagala Romunijo 37:34, v drugem pa Izrael 30:29.

RUGBY PO SLOVENSKO

Slovenska ragbi reprezentanca je v prvi tekmi evropskega prvenstva v skupini 3C v Netanyi premagala Izrael z 28:5 (15:5). Pri Sloveniji je bil z 11 točkami najučinkovitejši Urban Volavpek, Damjan Volavpek, Darko Maslakovič in Grega Miljup so jih prispevali pet, Peter Kavčič pa dve.

V TRETJIČ (NE) GRE RADO ...

Rokometarjice Krima Mercatorja so v finalu evropskega superpokala v Viborgu izgubile proti domači ekipi s 26:31 (15:15). Galjevičanke tako ostajajo pri dveh osvojenih superpokalih (Farum leta 2003 in Leipzig 2004). - Na tem turnirju so izžrebali skupine za najelitnejše evropsko klubsko tekmovanje, ki se bo začelo po novem letu. Rokometarjicam Krima Mercatorja je žreb skupin za ligo prvakinj namenil skupino A, v kateri so poleg dvakratnih evropskih prvakinj še španska Cementos Ribarroja, ruski Dinamo Volgograd in danski Aalborg.

KATARINA SREBOTNIK V DVOJE

Najboljši slovenski teniški igralki Katarini Srebotnik v konkurenci ženskih dvojic ni uspelo osvojiti turnirja v Linzu z nagradnim sklado 475.000 evrov. Srebotnikova in Američanka Corina Morariu, ki sta se v finale uvrstili brez boja, sta v finalu klonili proti prvima nosilkama Američanki Lisi Raymond in Avstralki Samantha Stosur. Najboljša ženska dvojica ta čas na svetu s tekmicama nista imeli nikakršnih težav, saj sta Raymondova in Stosurjeva prvi niz dobili s 6:3, v drugem pa nista izgubili niti igre.

OSEBNE NOVICE

Krst

Krščena je bila **Marija Emilija Koželnik**. Očka je Miha, mamica pa Mariela Torres. **Srečnim star em iskreno čestitamo!**

Poroka

V cerkvi Sagrado Corazón v Villa Ballester sta se dne 7. oktobra potočila **Sabrina Vera** in **Damijan Burgar-Zorko**. **Čestitamo in želimo obilo sreče!**

Smrt

V San Justo je umrla **Ljerka Lavrenčič** (87). **Naj počiva v miru!**

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Dru tvo ZS: Alojzij Rezelj / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so e: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Franci Markež, Marta Petelin, Lucijana Servin Čeč, Marta Jenko Škulj, Dani Žagar, Jože Rant, Pavlina Dobovšek in Vinko Rode.
Mediji: STA, Radio Ognjičje, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino p100, pri popljanju po pošti pa p130; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za popljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital A. ič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

NUTRICIONISTA

Carolina L. Šerjak. Licenciada en nutrición — UBA. Planes de alimentación personalizados. Pedir turnos al 4441-6475 ó 155-746-9422. cs-goodnutrition@yahoo.com.ar

PORAVNAJTE NAROČNINO!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

31. oktobra 2006

1 EVRO 239,6 SIT
1 US dolar 188,3 SIT

OBVESTILA

NEDELJA, 4. novembra:

Zvezni Mladinski dan, v Slomškovem domu.

SREDA, 8. novembra:

Redna seja območnega odbora NSi za Južno Ameriko, ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 9. novembra:

Zveza slovenskih mater in žena bo imel svoj sestanek ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 11. novembra:

Zaključna prireditev tečaja RMB, v Slovenski hiši.

Predavanje za visoko olce, ob 20. uri v Slovenski hiši.

G. Pavle Novak CM bo govoril o temi „Svoboda in odgovornost“.

NEDELJA, 12. novembra:

Film o delu misijonarja Petra Opeka na Madagaskarju, na Pristavi ob 11. uri. Nato bo razgovor z g. Jesus M. Silveyrom, avtorjem knjige „Un viaje a la esperanza“.

Kosilo v Carapachayu ob 13. uri; nato ob 15. film: „Prisilna mobilizacija Slovencev v nemško vojsko 1941-1945“.

V Balantičevi oli, 55.letnica delovanja in 85.letnica Balantičevega rojstva. Ob 8. uri: zahvalna sv. mapa; ob 18. uri kulturni spored.

ČETRTEK, 16. novembra:

Zveza slovenskih mater in žena iz San Martina lepo vabi na svoj mesečni sestanek. Imele bomo srečanje v kuhinji. Pekle bodo potice in nam dajale nasvete sestre Škulj-Petkovpek, v domu ob 16 uri.

NEDELJA, 26. novembra:

Nedelja Kristusa Kralja.

URADNE URE

Uradne ure pisarne Zedinjene Slovenije, ter uredništva in uprave Svobodne Slovenije so od ponedeljka do petka, od 10. do 19. Na argentinske državne in na cerkvene praznike ne uradujemo. Prosimo rojake, da ta urnik upo tevaajo!

Vo čilnice

Zveza slovenskih mater in žena ima v prodaji božične razglednice. Na razpolago so tudi voščilnice za godove in rojstne dveve, ter za sožalje ob smrti. Nabavite jih lahko v Slovenski hiši in pri odbornicah Zveze.

Balantičeva ola praznuje

55.letnico delovanja in 85. obletnico Balantičevega rojstva

v nedeljo, 12. novembra 2006

ob 8. uri: zahvalna sv. mapa
ob 18. uri: Spored pod geslom
„Pri nas je pesem doma“
Nastopajo vsi polski otroci.

Vabljeni starši, nekdanji učenci in učitelji ter vsi prijatelji Balantičeve pole.

Po proslavi prijateljsko srečanje ob zakuski.

ZAHVALA

V ponedeljek 16. oktobra smo prejeli v našem domu obisk članic zveze slovenskih mater in žena iz Castelarja. Presenetile so nas z odličnim pecivom.

Preživeli smo izredno lepe trenutke, skupaj smo peli in se pogovarjali. Iskreno se jim zahvaljujemo za prijeten in ljubeznjiv obisk, in se priporočamo pe za prihodnje.

Rožmanov dom

V Sloveniji so premaknili ure

V nedeljo, 29. oktobra, ob 3. uri zjutraj so kazalce premaknili za eno uro nazaj, torej na 2. uro, in tako prešli na srednjeevropsko računanje časa. Premik je v

skladu z uredbo o določitvi prehoda s srednjeevropskega časa na poletno računanje časa in prehoda nazaj v letih od 2002 do 2006, so sporočili z ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Na podlagi določil uredbe o določitvi obdobja poletnega časa, ki jo je vlada sprejela januarja letos, se poletni čas začne zadnjo nedeljo v marcu in konča zadnjo nedeljo v oktobru.

Evropska komisija se je z direktivo zavezala, da bo vsakih pet let v uradnem listu EU objavila sporočilo s časovnim razporedom, iz katerega so razvidni datumi začetka in prenehanja poletnega časa v naslednjih petih letih. Vsaka država članica mora o preteklem poletnem obdobju poročati komisiji, ki do 31. decembra 2007 pripravi poročilo za Evropski parlament in ekonomsko-socialni odbor.

Časovna razlika med Slovenijo in Argentino je sedaj 4 ure.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Sklepna prireditev slovenskega srednje olskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka 11. novembra 2006

ob 16,30: razdelitev spričeval
ob 17,00: sv. mapa
ob 18,00: prireditev v dvorani
Dijaki, star i in prijatelji tečaja prisrčno vabljeni!

Globoko užalopčeni sporočamo, da nas je po dolgi in težki bolezni v 47. letu življenja 23. oktobra 2006 za vedno zapustila naša mama, sestra, teta, hči in snaha, gospa

Rosa Irma Barrazaro vdova Pipan

Priporočamo jo v molitev in naj počiva v nebesnih planjavah.

Žalujoci:

hči, **Griselda**;
sinova, **Martin** in **Marko**;
svak **Danilo** s **Kristino** in hčera; brata **Daniel** in **Marcelo**;
mati **Elvira**
tačča **Tatjana**, in ostalo sorodstvo.

Prijateljem, znancem in vsem rojakom sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in hudi bolezni zapustila naša prijateljica in daljna sorodnica, gospa

Ljerka Lavrenčič

Njena duša, vedno odprta za vse lepo in dobro, je odšla po plačilo k Njemu, ki je večna Lepota in Dobrota.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Katja Kobi in Marjanca Rus

Vsem rojakom sporočamo, da je po dolgi bolezni 22. oktobra, v 87 letu starosti umrla dolgoletna sodelavka in stanovalka, gospa

Ljerka Lavrenčič

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se poslovlili od nje, posebej dr. Juretu Rodetu in g. Janezu Pintarju za molitve in obrede. Priporočamo jo v molitev in blag spomin

Rožmanov dom